

પ્ર.૩ એસકે એન્જિનિયરીંગ કંપનીના ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C તથા બે સેવા વિભાગો X અને Y છે. કંપનીના હિસાબોમાંથી નીચેની માહિતી મળે છે.

(૧૫)

ભાડું-વેરો	-	૮૦૦૦૦ રૂ.
સામાન્ય દિવાળતી	-	૧૨૦૦૦ રૂ.
પરોક્ષ મજૂરી	-	૧૮૦૦૦ રૂ.
પાવર	-	૧૮૦૦૦ રૂ.
મશીનનો ઘસારો	-	૧૬૦૦૦૦ રૂ.
સામાન્ય ખર્ચ	-	૧૦૦૦૦૦ રૂ.

નીચેની વધારાની માહિતી પ્રાપ્ય છે.

વિગત	વિભાગ A	વિભાગ B	વિભાગ C	વિભાગ X	વિભાગ Y
રોકેલી જગ્યા (ચો. ફૂટ)	૪૦૦૦	૫૦૦૦	૬૦૦૦	૪૦૦૦	૧૦૦૦
લાઈટ પોઈન્ટ	૨૦	૩૦	૪૦	૨૦	૧૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી (રૂ.)	૨૪૦૦૦	૧૬૦૦૦	૨૪૦૦૦	૧૨૦૦૦	૪૦૦૦
મશીનના (H.P.)	૧૨૦	૬૦	૧૦૦	૨૦	-
મશીનની કિંમત (રૂ.)	૧૨૦૦૦૦	૧૬૦૦૦૦	૨૦૦૦૦૦	૧૦૦૦૦	૧૦૦૦૦
કામના કલાકો	૧૨૦૦૦	૮૦૦૦	૮૪૦૦	-	-

સેવા વિભાગો X અને Yના ખર્ચાઓ નીચે મુજબ કાળવવાના છે.

	A	B	C	X	Y
વિભાગ X	૨૦ %	૩૦ %	૪૦ %	-	૧૦ %
વિભાગ Y	૪૦ %	૨૦ %	૩૦ %	૧૦ %	-

જો કાચા માલની પડતર રૂ. ૫૦, મજૂરી રૂ. ૩૦ હોય અને વસ્તુ A, B અને C વિભાગમાંથી પસાર થઈ અનુક્રમે ૮, ૧૨ અને ૪ કલાક ઉત્પાદન માટે લેતી હોય તો વસ્તુની કારખાના પડતર શું થશે ?

અથવા

પ્ર.૩ નીચેની વિગતો પરથી યાંત્રિક કલાક દર શોધો.

(૧૫)

ચંત્ર વર્ષ દરમિયાન ૯૦%ની કાર્યશક્તિથી ચાલે છે. તેમાં ૪૩૨ કલાક મશીન ખોટકાય તે કારણે ગુમાવવા પડે છે. રવિવારના દિવસને બાદ કરતા ત્રણ દિવાળીના, બે હોળીના અને બે નાતાલના દિવસની રજાઓ રહે છે. ફેક્ટરી અઠવાડિયામાં પાંચ દિવસ દરમિયાન ૧૬ કલાક ચાલે છે, જ્યારે શનિવારે ૮ કલાક ચાલે છે.

ચંત્રના ખર્ચા નીચે મુજબ છે.

- (૧) ચંત્રની કિંમત રૂ. ૯૦૦૦૦.
- ચંત્રની ભંગાર કિંમત રૂ. ૯૦૦૦.
- ચંત્રનું ઉપયોગી આયુષ્ય ૧૦ વર્ષ.
- (૨) ચંત્રનું ભાડું અને વેરો માસિક રૂ. ૪૦૦.
- (૩) ચંત્રની વીજળીબત્તી વાર્ષિક રૂ. ૨૮૦૦.
- (૪) ફોરમેનનો પગાર વાર્ષિક રૂ. ૪૮૦૦.
- (૫) વીમા પ્રિમિયમ વાર્ષિક ૧%.
- (૬) કામદારોની મજૂરી માસિક રૂ. ૧૦૦૦.
- (૭) ભાડે ખરીદના હમ્પા પર વ્યાજ ૮૦૦ રૂ. વાર્ષિક.
- (૮) ચંત્રનું સમારકામ કલાક દીઠ રૂ. ૧
- (૯) પરોક્ષ ખર્ચ રૂ. ૨૦૦૦ વાર્ષિક.